

DECIZIE

31 mai 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
lărgit al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței
Judecători

Valentina Clevadi
Ion Druță, Iurie Bejenaru,
Dumitru Mardari, Iuliana Oprea

judecând recursul declarat de către administratorul Societății cu Răspundere Limitată „Aldigen” (în procedura falimentului) – Neamțu Ghenadie, în cadrul derulării procesului de insolvabilitate a Societății cu Răspundere Limitată „Aldigen”,

împotriva hotărârii Curții de Apel Cahul din 17 martie 2017, prin care s-a admis parțial cererea lichidatorului privind atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a debitorului,

c o n s t a t ă:

La 17 aprilie 2014, creditorul BC „Victoriabank” SA s-a adresat cu cerere introductivă privind intentare a procesului de insolvabilitate față de debitorul SRL „Aldigen”.

La fel, la aceeași dată, administratorul SRL „Aldigen” – Neamțu Ghenadie a depus în instanța de insolvabilitate a Curții de Apel Cahul, o cerere cu privire la intentarea procesului de insolvabilitate față de întreprinderea administrată.

Prin încheierea Curții de Apel Cahul din 23 aprilie 2014, au fost admise spre examinare cererile introductive depuse de creditorul BC „Victoriabank” SA și a debitorului SRL „Aldigen”, privind intentarea procesului de insolvabilitate față de debitorul SRL „Aldigen”, iar în calitate de administrator provizoriu a fost desemnat Timoșin Maxim.

Prin hotărârea Curții de Apel Cahul din 20 iunie 2014, a fost intentat procesul de insolvabilitate față de debitorul SRL „Aldigen” și numit în calitate de administrator al insolvabilității debitorului SRL „Aldigen”, administrator autorizat – Timoșin Maxim.

Potrivit tabelului definitiv al creanțelor SRL „Aldigen” din 17 septembrie 2014 s-au validat creanțe în mărime de 5 350 000, 35 lei (f.d. 3-4)

Prin încheierea Curții de Apel Cahul din 13 octombrie 2014, s-a continuat procedura de insolvabilitate a SRL „Aldigen”, s-a valorificat și lichidat masa debitoare a întreprinderii insolubile SRL „Aldigen”, s-a dizolvat debitorul SRL „Aldigen” și s-a desemnat în calitate de lichidator, Timoșin Maxim, totodată s-a împuternicit lichidatorul să exercite toate atribuțiile în vederea administrării și reprezentării societății, precum și valorificării, lichidării masei debitoare.

Pe parcursul derulării procesului de insolvență, la 22 aprilie 2015, lichidatorul debitorului SRL „Aldigen” (în procedura falimentului) – administratorul autorizat, Timoșin Maxim, a înaintat cerere în temeiul art. 26, 247 și 248 alin. (1) lit. f) și h) ale Legii insolvenței, solicitând atragerea la răspundere subsidiară a administratorului debitorului – Neamțu Ghenadie, încasarea de la administratorul, Neamțu Ghenadie a sumei de 3 022 800 lei, cu titlu de prejudiciu cauzat creditorilor.

În motivarea cererii înaintate, lichidatorul debitorului SRL „Aldigen”, Timoșin Maxim, a indicat că în proprietatea societății debitoare se aflau două bunuri imobile, care au fost gajate de către administratorul și unicul fondator al întreprinderii, Neamțu Ghenadie, în vederea asigurării creditelor primite de alți agenți economici, și anume, SRL „Almivino” și SRL „Steliv Prim”, cu toate că Neamțu Ghenadie sesizat că acționează în detrimentul activității SRL „Aldigen”, nu a întreprins nicio măsură în acest sens, ceea ce denotă că conștient a admis survenirea urmărilor negative față de creditorii săi.

Așadar, consideră lichidatorul că membrii organelor de conducere a întreprinderii debitoare se fac responsabil de managementul defectuos a întreprinderii, depășind limitele economice admisibile, prin urmare acumulând un pasiv în defavoarea creditorilor săi.

Prin hotărârea Curții de Apel Cahul din 17 martie 2017 s-a admis parțial cererea lichidatorului SRL „Aldigen” (în procedura falimentului) – Timoșin Maxim privind atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a debitorului. S-a obligat Neamțu Ghenadie să răspundă în mod solidar pentru obligațiunile debitorului SRL „Aldigen” față de creditorii cu creanțe validate, prin încasarea de la Neamțu Ghenadie a sumei bănești în mărime de 1 610 918 lei, în rest, cererea lichidatorului Timoșin Maxim, în partea atragerii la răspundere subsidiară a pârâtului Neamțu Ghenadie, pentru suma restantă din tabelul definitiv al creanțelor SRL „Aldigen”, în valoare de 1 411 881.98 lei, s-a respins ca neîntemeiată.

Nefiind de acord cu hotărârea instanței de insolvență, la 13 aprilie 2017 și ulterior la 14 aprilie 2017, administratorul societății debitoare – Neamțu Ghenadie a depus recurs, solicitând admiterea recursului, casarea hotărârii contestate în partea admiterii cererii lichidatorului și pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a demersului lichidatorului privind atragerea la răspundere subsidiară.

Pledând pentru admiterea recursului în sensul declarat, recurentul a invocat că instanța de insolvență a interpretat și aplicat eronat normele de drept material și procedural.

Potrivit art. 444 CPC, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Judecând recursul declarat împotriva hotărârii date în instanța de fond și verificând, în limitele invocate în recurs și în baza referinței prezentate de intimat, legalitatea hotărârii atacate, Colegiul conchide că recursul declarat urmează să fie respins, pornind de la următoarele.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) CPC al RM instanța, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, precum și încheierile atacate cu recurs.

Hotărârea recurată a fost adoptată în conformitate cu normele de drept material și procedural și este bazată pe aprecierea corectă și completă a tuturor probelor și

circumstanțelor cauzei, motiv pentru care de către Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit este considerată legală și întemeiată.

Potrivit art. 356 CPC, cererea de declarare a insolvenței se judecă în instanță conform normelor generale din prezentul cod, cu excepțiile și completările stabilite de legislația insolvenței.

În conformitate cu prevederile art. 1 alin. (4) din Legea insolvenței nr. 149 din 29.06.2012, procesul de insolvență se desfășoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă și cu cele ale prezentei legi.

Potrivit art. 8 al Legii insolvenței nr. 149 din 29.06.2012, hotărârile și încheierile instanței de insolvență pot fi atacate cu recurs în termen de 15 zile calendaristice din data pronunțării și numai în cazurile prevăzute expres de prezenta lege.

După cum rezultă din materialele dosarului, instanța de insolvență a emis hotărârea la data de 17 martie 2017, hotărârea fiind expediată părților pentru cunoștință la 24 martie 2017 (f.d. 138), recursul a fost înaintat la data de 13 aprilie 2017.

Prin urmare, Colegiul conchide că recurentul a depus cererea de recurs în termenul legal de atac cu recurs.

După cum rezultă din materialele cauzei, recurentul își exprimă dezacordul cu soluția instanței de insolvență, prin care a fost admisă cererea lichidatorului SRL „Aldigen” (în procedura falimentului) – Timoșin Maxim privind atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a debitorului și s-a obligat Neamțu Ghenadie să răspundă în mod solidar pentru obligațiunile debitorului SRL „Aldigen” față de creditori cu creanțe validate, prin încasarea de la Neamțu Ghenadie a sumei bănești în mărime de 1 610 918 lei.

Reține Colegiul că, la 24.11.2008, SRL „Aldigen” a încheiat contractul de credit cu SA „Victoriabank”, primind un credit în mărime de 500.000 lei, cu termenul de scadență finală la 24.08.2009. În garantarea propriilor obligații, debitorul SRL „Aldigen”, conform contractului de gaj din 24.11.2008, a grevat cu gaj propriile bunuri, și anume 580000 kg de porumb, evaluat la suma 527.800 lei. Ulterior Judecătoria Economică de Circumscripție a emis ordonanța judecătorească nr.2o/e-712/09, dispunând transmiterea în posesia creditorului SA „Victoriabank” a porumbului gajat, 580000 kg, dar în faza de executare s-a constatat lipsa bunului gajat. Debitorul SRL „Aldigen” în persoana pârâtului Neamțu Ghenadie a înstrăinat fără acordul creditorului gajist 580000 kg de porumb gajat. Modul în care a fost înstrăinat bunul gajat nu este cunoscut. Creanța validată a creditorului SA „Victoriabank” la momentul intentării procesului de insolvență constituia 1243398,54 lei. Până în prezent organele de conducere ale SRL „Aldigen” nu au predat lichidatorului documente contabile ce ar reflecta circulația finală cu ieșirea din evidența contabilă a 580000 kg de porumb gajat, fără a se aduce vre-o explicație.

Astfel, statuează Colegiul că, acțiunile administratorului SRL „Aldigen”, Neamțu Ghenadie, care a înstrăinat într-un mod necunoscut până acum, fără acordul creditorului gajist bunurile gajate în favoarea SA „Victoriabank” - 580000 kg de porumb, estimate de părțile contractului de gaj cu valoarea 527.800 lei, pe când ulterior înstrăinării la contul creditorului-gajist nu au fost virate careva mijloace bănești obținute pe seama acestei înstrăinări, denotă o tendință a administratorului

Neamțu Ghenadie de a evita în orice mod stingerea obligațiilor față de creditorul SA „Victoriabank”. În acest sens, Colegiul apreciază critic argumentul avocatului Delijan Victor, precum că nici un act judiciar nu constată culpa lui Neamțu Ghenadie de înstrăinarea bunurilor gajate, or, pentru angajarea răspunderii subsidiare a membrilor organelor de conducere ale debitorului este suficientă constatarea culpei lui Neamțu Ghenadie (încălcarea prevederilor legale și contractuale care stabileau doar o anumită conduită, manifestarea relei credințe în raporturile cu creditorii), fără a fi neapărat necesară angajarea răspunderii penale sau contravenționale. La caz, conchide Colegiul că, Neamțu Ghenadie a acționat contrar prevederilor art. 454, 477 alin. (3) Cod civil și art. 1, 52 alin. (3) din Legea cu privire la gaj nr. 449 din 30.07.2001.

Mai reține Colegiul că, la 18.12.2009, SA „Banca Socială” a încheiat contractul de credit nr. 71/2009, prin care i-a oferit SRL „Almivino” un credit în valoare de 1.500.000 lei. În asigurarea acestui credit a intervenit SRL „Aldigen”, care, în baza contractului de ipotecă nr. 66 din 18.12.2009, a grevat cu ipotecă propriile bunuri imobile, și anume: terenul cu suprafața de 0,83 ha, nr. cadastral 8717203.084; construcția cu suprafața de 334 m.p., nr. cadastral 8717203.084.01; construcția cu suprafața de 451,7 m.p., nr. cadastral 8717203.084.02 și construcția cu suprafața de 12,6 m.p., nr. cadastral 8717203.084.03. Părțile contractuale au convenit, că valoarea de piață a bunurilor ipotecate constituie 635.000 lei, iar valoarea de gaj - 305.500 lei.

Menționează Colegiul că, în scopul garantării obligațiilor SRL „Almivino” la contractul de credit nr. 21/2009, la 18.12.2009, SRL „Aldigen” a mai încheiat și contractul de ipotecă nr. 65, prin care a grevat cu ipotecă propriile bunuri imobile, și anume: terenul cu suprafața de 0,3518 ha, nr.cadastral 8717202.029 și construcția cu suprafața de 317,4 m.p., nr.cadastral 8717202.029.1. Părțile contractuale au convenit, că valoarea de piață a bunurilor ipotecate constituie 1.082.000 lei, iar valoarea de gaj - 754.000 lei.

Constată Colegiul că, în scopul garantării obligațiilor SRL „Almivino” la contractul de credit nr. 21/2009, la 18.12.2009, SRL „Aldigen” a mai încheiat și contractul de ipotecă nr. 64, prin care a grevat cu ipotecă propriile bunuri imobile, și anume: terenul cu suprafața de 0,1752 ha, nr. cadastral 8717202.017 și construcția cu suprafața de 421,2 m.p., nr.cadastral 8717202.017.1. Lichidatorul nu a oferit date cu privire la valoarea de piață și valoarea de gaj a acestor bunuri.

Mai reține Colegiul că, la 18.02.2009, SA „Banca Socială” a încheiat contractul de credit nr. 07/2009, prin care i-a oferit SRL „Steliv-Prim” un credit în valoare de 300.000 lei. În scopul garantării obligațiilor SRL „Steliv-Prim” la contractul de credit nr. 07/2009, SRL „Aldigen”, prin contractul de ipotecă nr.1720 din 18.02.2009, a grevat cu ipotecă propriile bunuri imobile, și anume: o parte din terenul cu suprafața de 1,9591 ha, nr. cadastral 8717202178, construcția cu suprafața de 1070,3 m.p., nr. cadastral 8717202178.02, construcția cu suprafața de 1101,9 m.p., nr.cadastral 8717202178.03 și construcția cu suprafața de 1048,5 m.p., nr.cadastral 8717202178.04. Lichidatorul nu a oferit date cu privire la valoarea de piață și valoarea de gaj a acestor bunuri.

Statuează Colegiul că, toate aceste contracte de ipotecă din numele creditorului-ipotecar SRL „Aldigen” au fost încheiate de către administratorul Neamțu Ghenadie.

În acest sens, constată Colegiul că, ulterior, drept urmare a neexecutării obligațiilor de către SRL „Almivino” și SRL „Steliv-Prim” la contractele de credit, creditorul ipotecar SA „Banca Socială” a recurs la exercitarea dreptului de ipotecă.

Colegiul apreciază că, instanța de insolabilitate just a atestat că administratorul SRL „Aldigen” a acționat cu rea credință în raport cu creditorii săi, atunci când starea activelor întreprinderii indicau chiar de la începutul anului 2009 că întreprinderea întâmpină deficit de mijloace bănești, fapt confirmat prin contractarea creditului bancar din 20.02.2009 la suma de 1.300.000 lei, însă administratorul Neamțu Ghenadie, fără vre-o justificare economică, grevează cu ipotecă un masiv impunător de bunuri imobile ale SRL „Aldigen”, cu o valoare destul de impresionantă, pentru asigurarea creditelor bancare obținute de alte întreprinderi (SRL „Almivino” și SRL „Steliv-Prim”), fără ca SRL „Aldigen” să beneficieze de aceste credite.

Conchide Colegiul că, un astfel de comportament al administratorului Neamțu Ghenadie este unul abuziv, care este în afara cadrului rezonabil al riscului în activitatea de întreprinzător.

În acest sens, Colegiul va reține ca just și argumentul lichidatorului, precum că Neamțu Ghenadie a practicat un management defectuos de majorare conștientă a pasivului întreprinderii, cu depășirea limitelor economice admisibile, care a adus la insolabilitatea întreprinderii SRL „Aldigen”.

Concluzionează Colegiul că, prin acțiunile sale, Neamțu Ghenadie a cauzat creditorilor întreprinderii SRL „Aldigen” prejudiciu, care urmează a fi estimat prin sumarea valorilor bunurilor imobile ipotecate și înstrăinate ca urmare a asigurării obligațiilor pecuniare ale altor întreprinderi valoarea a 580.000 kg de porumb gajat (527 800 lei).

Astfel, constată Colegiul că, lichidatorul a calculat valoarea prejudiciului, luând ca bază valoarea de piață a bunurilor cu numerele cadastrale 8717203.084 (01-03) și 8717202.29 (01) - respectiv 635.000 lei și 1.082.000 lei - care a fost stabilită de părți la momentul încheierii contractelor de ipotecă. Tot atunci părțile au stabilit valoarea de gaj a acestor bunuri: respectiv 305.500 lei și 754.000 lei.

Totodată Colegiul reține ca fiind justă viziunea instanței de insolabilitate care consideră, că evaluarea prejudiciului cauzat de Neamțu Ghenadie prin asigurarea neîntemeiată a obligațiilor pecuniare ale altor agenți economici, nu poate fi calculată la valoarea de piață estimată de părțile contractuale la momentul încheierii contractelor de ipotecă, or, prejudiciul urmează a fi estimat la valoarea cu care ar fi fost valorificate aceste bunuri imobile întru stingerea creanțelor validate ale creditorilor.

În acest sens, menționează Colegiul că, bunurile imobile cu numerele cadastrale 8717203.084 (01-03) și 8717202.029 (01) au fost valorificate în cadrul prezentului proces de insolabilitate în conformitate cu prevederile Secțiunii 3 (art.130-133) din Capitolul IV al Legii insolabilității, la prețurile de 119.251,82 și 185.866,20 lei, și nu există nici un temei pentru a considera că bunurile respective, în cazul în care nu aveau să fie grevate cu ipotecă, aveau să fie valorificate în condiții mai avantajoase de lichidator în condițiile Secțiunii 2 (art. 117-123) din Capitolul IV a Legii insolabilității.

Colegiul apreciază că, rațiunea expusă determină în mod echitabil de a calcula valoarea prejudiciului pentru grevarea și ulterioara înstrăinare a bunurilor imobile cu numerele cadastrale 8717203.084 (01-03) și 8717202.029 (01) în favoarea altor agenți economici, în mărime de respectiv 119.251,82 și 185.866,20 lei.

Astfel, conchide Colegiul că, Neamțu Ghenadie urmează a fi supus răspunderii în fața creditorilor SRL „Aldigen” în proces de insolvență, în mărimea creanțelor validate la suma 1.610.918,02 lei (formula de calcul $527.800 + 119.251,82 + 185.866,20 + 389.000 + 389.000$), or, acțiunile lui se încadrează perfect în prevederile art. 15 alin. (1), art. 248 lit. c) și i) din Legea insolvenței nr. 149 din 29.06.2012.

În acest sens Colegiul statuează că, instanța de insolvență just a constatat, că insolvența SRL „Aldigen” parțial este urmare a acțiunilor de rea-credință a organelor de conducere ale SRL „Aldigen” în persoana administratorului Neamțu Ghenadie, această parte fiind evaluată la suma 1.610.918,02 lei, pe când la restul valorii creanțelor creditorilor validați, și anume la suma 1.411.881 lei 98 bani, este o urmare a incapacității naturale a debitorului de a corespunde și executa obligațiunile sale financiare față de creditori în condițiile riscului rezonabil al activității de întreprinzător. Or, orice activitate de întreprinzător, inclusiv și cea a debitorului SRL „Aldigen”, presupune anumite riscuri raționale, atât pentru creditor, cât și pentru debitor, de intrare în incapacitate de plată, grație conjuncturii economice de la o anumită etapă, mai cu seamă în sfera genului de activitate cultura plantelor agricole practicat de SRL „Aldigen” și nu în orice caz neapărat incapacitatea de plată este un rezultat al gestionării defectuoase a afacerilor.

Respectiv, Colegiul consideră legală și întemeiată soluția instanței de insolvență de a admite parțial cererea lichidatorului SRL „Aldigen” (în procedura falimentului) – Timoșin Maxim privind atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a debitorului și de a obliga pe Neamțu Ghenadie să răspundă în mod solidar pentru obligațiunile debitorului SRL „Aldigen” față de creditorii cu creanțe validate, prin încasarea de la Neamțu Ghenadie a sumei bănești în mărime de 1 610 918 lei, în rest, respingând ca neîntemeiată cererea lichidatorului Timoșin Maxim, în partea atragerii la răspundere subsidiară a pârâtului Neamțu Ghenadie, pentru suma restantă din tabelul definitiv al creanțelor SRL „Aldigen”, în valoare de 1 411 881.98 lei.

La fel, Colegiul nu poate reține și se respinge argumentul recurentului cu referire la faptul că, termenul în interiorul căruia pot fi înaintate revindecări privind atragerea la răspundere subsidiară, este de 3 ani de la data la care a fost cunoscută sau trebuia să fie cunoscută persoana care a cauzat starea de insolvență, dar nu mai devreme de 2 ani de la data hotărârii de intentare a procedurii de insolvență, or, termenul de 3 ani stabilit pentru depunerea cererii de angajare a răspunderii speciale nu poate începe a curge decât după intentarea procesului de insolvență, iar termenul de 2 ani (24 luni) reglementat la art. art. 247 alin. (2) și 248 alin. (5) ale Legii insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, este prevăzut pentru calculul limitelor temporale în care au fost comise acțiunile enumerate la alin. (1) al art. 248, anterior intentării procesului de insolvență.

Alte argumente invocate de către recurent în cererea de recurs, fiind apreciate în coroborare cu probele administrate, la fel nu pot servi temei pentru admiterea recursului în sensul declarat.

Astfel, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit atestă că motivele de casare invocate de recurent nu și-au găsit confirmare în cadrul examinării recursului și acesta urmează a fi respins ca nefondat.

Ținând cont de cele indicate, în temeiul art. 445 alin. (1) lit. a) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de către administratorul Societății cu Răspundere Limitată „Aldigen” (în procedura falimentului) – Neamțu Ghenadie.

Se menține hotărârea Curții de Apel Cahul din 17 martie 2017, emisă în cadrul derulării procesului de insolvență a Societății cu Răspundere Limitată „Aldigen”.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței

Valentina Clevadi

Judecători

Ion Druță

Iurie Bejenaru

Dumitru Mardari

Iuliana Oprea